

Den Haag, 6 juni 2017

Uw Kamer heeft mij verzocht een reactie te geven op de «wijzigingsvoorstellen» van de heer A. te M. te Amstelveen op de brief die ik aan uw Kamer op 16 februari jongstleden toezond. Die reactie treft u hierbij aan.

Het Indisch Platform (IP) als vertegenwoordiger van de Indische gemeenschap

Verschillende tekstvoorstellen van de briefschrijver betwisten de positie van het IP als centrale gesprekspartner van de rijksoverheid vanuit de brede en diverse Indische gemeenschap in Nederland. Realiteit is dat het Indisch Platform al enkele decennia namens Indisch Nederland fungeert als aanspreekpunt en overlegorgaan. Het recente uittreden van de Stichting SVJ wijzigt daar niets in. De wijze waarop rond de backpay afspraken zijn gemaakt met het IP zijn daarmee ook vergelijkbaar met hetgeen in andere sectoren plaatsvindt. Of dit ook naar de toekomst toe zo blijft, is vanzelfsprekend niet aan mij. Brancheorganisaties en vertegenwoordigers gaan immers zelf over de wijze waarop men zich organiseert en zich tot de rijksoverheid wenst te verhouden. Vanuit VWS is geen enkele reden om op basis van de werkwijze van de afgelopen decennia nu een andere keuze te maken. Zo is het Indisch Platform ook namens de Indische gemeenschap «kritisch doch constructief» betrokken bij de invulling van de collectieve erkenning.

In het verlengde hiervan doet de briefschrijver een aantal suggesties van hetgeen in de gesprekken tussen VWS en het IP – waar hij destijds namens het IP ook gedeeltelijk aan deelnam – zou zijn besproken. Deze suggesties bevat een aantal feitelijke onjuistheden. Zo is er nooit een verbinding gelegd met de rol van de Nederlandse overheid in Scebrenica en heeft de IP-delegatie unaniem ingestemd met de eis dat een rechthebbende op 15 augustus 2015 in leven diende te zijn.

Vermeende onjuiste uitvoering door de SVB

Briefschrijver is kritisch op de wijze waarop de SVB uitvoering zou geven aan het invullen van de regeling. Ik onderken dat zeer adequate uitvoering bij deze doelgroep nauw luistert. Juist om die reden heb ik de afdeling Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen (V&O) van de SVB verzocht deze uitvoering op zich te nemen. Vanuit de uitvoering van bestaande wetten gericht op deze doelgroep is men bij uitstek in staat dit adequaat in te vullen. Uitvoering door VWS zelf is – zoals in de brief wordt gesuggereerd – op geen enkel moment een serieuze overweging geweest. Binnen VWS is hier immers geen uitvoerend apparaat voor aanwezig. De snelle en adequate uitvoering heeft de keuze voor de SVB vervolgens ook bevestigd. De contouren van de regeling zijn in november en december 2015 nader uitgewerkt. De regeling is op 24 december 2015 gepubliceerd en de SVB was al begin januari 2016 op basis van gedaan onderzoek in staat om een substantiële groep rechthebbenden (180) een toekenning te sturen en het bedrag van 25.000 euro over te maken. In februari volgde een tweede groep van 136. Om dit voor elkaar te krijgen, heeft de SVB gebruik gemaakt van diverse bronnen die beschikbaar waren. De lijsten met mogelijk rechthebbenden van het IP – aangeleverd via OneBigAgency – maakten daar op verzoek van het IP onderdeel van uit. Ook ambassades in landen met een substantiële populatie mogelijk rechthebbenden zijn

snel proactief bericht, dit in tegenstelling tot de bewering van de briefschrijver dat hier maanden overheen zouden zijn gegaan.

Briefschrijver geeft aan dat er vele klachten zijn ingediend bij de SVB en VWS. Dit is onjuist. Naar aanleiding van de brief is door zowel SVB als VWS met nadruk gevraagd eventuele klachten concreet in te dienen, zodat we daar adequaat naar kunnen handelen. Hier heeft briefschrijver echter (nog) geen gevolg aan gegeven. Ook de door briefschrijver genoemde stichtingen hebben niet gereageerd op een verzoek van de SVB om individuele klachten kenbaar te maken. Op dit moment zijn er nog steeds geen klachten bij de SVB gemeld.

Graag herbevestig ik dat vanuit zowel VWS als de SVB bereidheid is om met personen die ongenoegen ervaren in gesprek te gaan of blijven, zowel waar het de regeling als geheel betreft als waar het gaat om concrete casuïstiek.

Het derde onderdeel van de uitvoering door de SVB waaraan wordt gerefereerd, is de instelling van de Commissie van Advies Backpay. Deze is ingesteld door de SVB, met name om bij twijfel een onafhankelijk oordeel van personen – met kennis van de Indische gemeenschap en historie – mee te kunnen laten wegen in de beoordeling. Dit is bijvoorbeeld gebeurd bij de casus waaraan briefschrijver refereert (die uiteindelijk tot een positief oordeel heeft kunnen leiden). De onafhankelijkheid van deze commissie is hiervoor vooraf getoetst. Beleidsmatige adviezen komen terug in het reguliere overleg dat tussen VWS, SVB en IP plaatsvindt. Het IP heeft aangegeven dat betrokkenheid bij de uitvoering van de Backpay-regeling daarmee toereikend is vormgegeven.

Inschatting aantallen

Lastig punt in deze regeling betrof de inschatting van het aantal rechthebbenden. Enkele jaren geleden is door het IP de inschatting gemaakt dat het om ca. 1.100 personen zou gaan. Dit betrof nadrukkelijk een schatting. Op basis van de uitvoeringstoets van de SVB heb ik allereerst een budget gereserveerd van 19 miljoen. Mocht dit niet afdoende blijken, dan zal ik uw Kamer voorstellen doen dit budget aan te vullen, zodat werkelijk alle rechthebbenden kunnen worden uitbetaald. Vooralsnog heb ik geen indicaties dat dit nodig zal zijn.

Collectieve erkenning

Tot slot doet de briefschrijver een aantal suggesties rond de collectieve erkenning. Zoals aangegeven, zal ik u daar nader over informeren, waarbij ik aandacht zal besteden aan een nadere inhoudelijke uitwerking, middelen en een professionele wijze van organisatie. In het traject daar naartoe betrek ik relevante personen en partijen. In tegenstelling tot de briefschrijver ben ik van mening dat het IP, het Indisch Herinneringscentrum (IHC) en Stichting Pelita daar een belangrijke rol in vervullen. In het voortraject heb ik bovendien met nadruk geluisterd naar een gedegen geluid vanuit de totale Indische gemeenschap.

Ten slotte

Bij bovenstaande reactie realiseer ik mij zeer dat een regeling van morele genoegdoening, zoals de Backpay-regeling, ook pijn kan doen. Dat geldt voor personen die hiervoor geen rechthebbende zijn en dat wel hadden gewild, maar ook voor diegenen die wel onder de regeling vallen. Zij worden immers ook herinnerd aan een verleden dat ze vaak achter zich

wilden laten. Dat besef is in de gesprekken en briefwisseling met uw Kamer rond de totstandkoming van de Backpay-regeling ook nadrukkelijk aan de orde gekomen.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn